

VY_32_INOVACE_06_ČESKÁ STŘEDOVĚKÁ LITERATURA_19

Autor: Kateřina Kantová

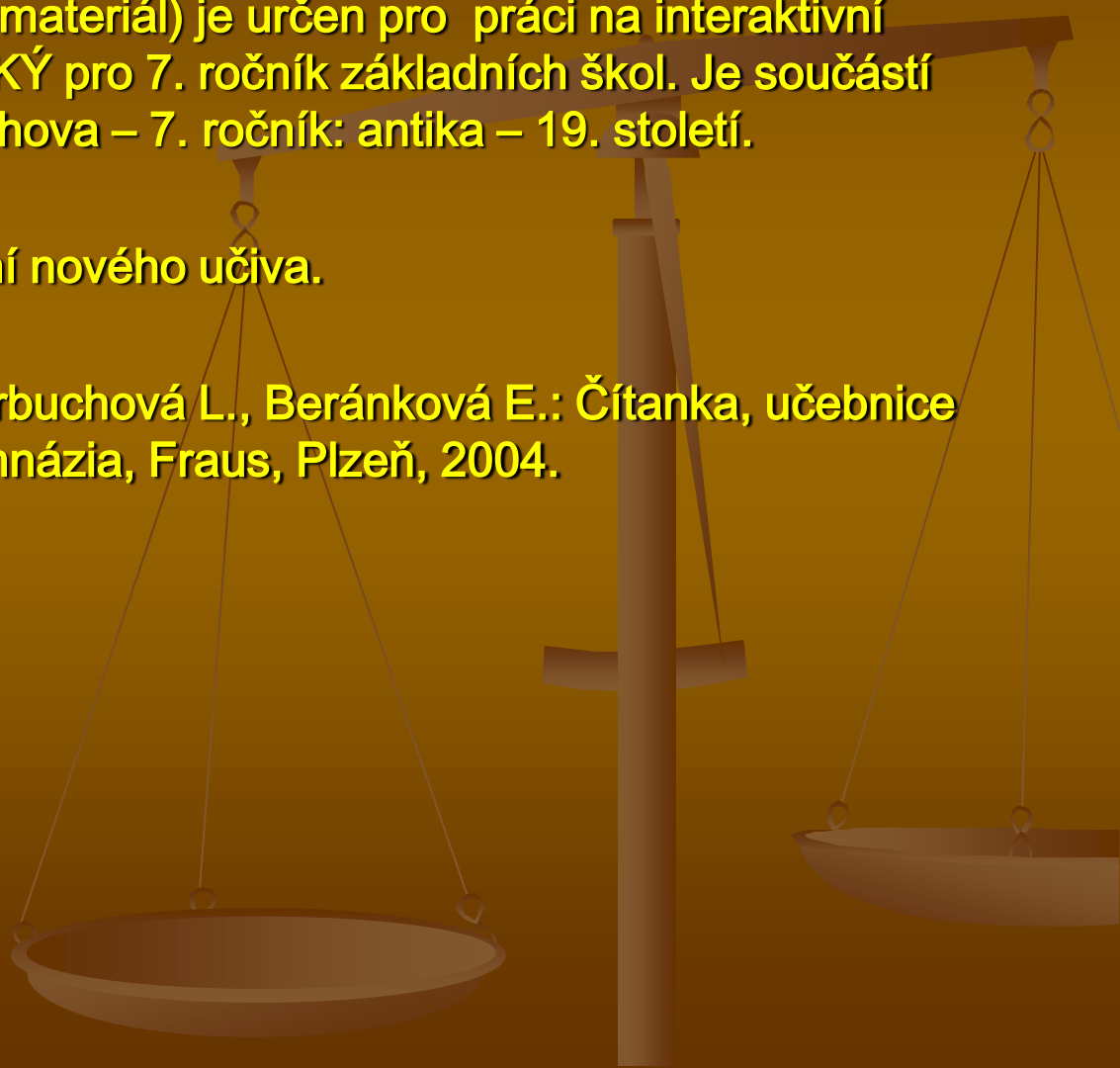
Škola: Základní škola Slušovice, okres Zlín, příspěvková organizace

Název projektu: Zkvalitnění ICT ve slušovské škole

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2400

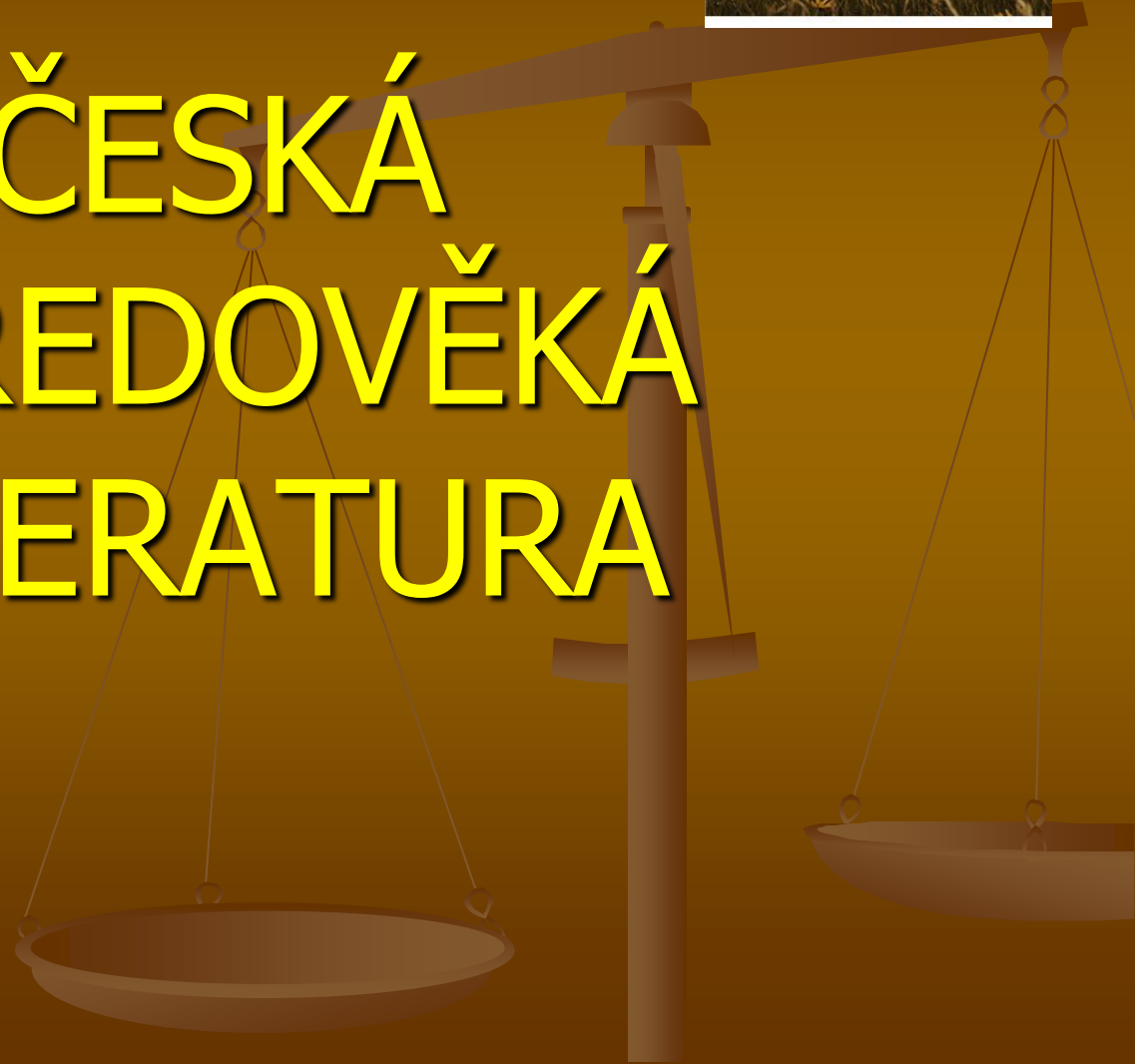
Anotace

- Materiál (DUM – digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, do předmětu JAZYK ČESKÝ pro 7. ročník základních škol. Je součástí tematického okruhu Literární výchova – 7. ročník: antika – 19. století.
- Materiál je určený pro vyvozování nového učiva.
- Materiál doplňuje učebnici: Lederbuchová L., Beránková E.: Čítanka, učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia, Fraus, Plzeň, 2004.

ČESKÁ STŘEDOVĚKÁ LITERATURA

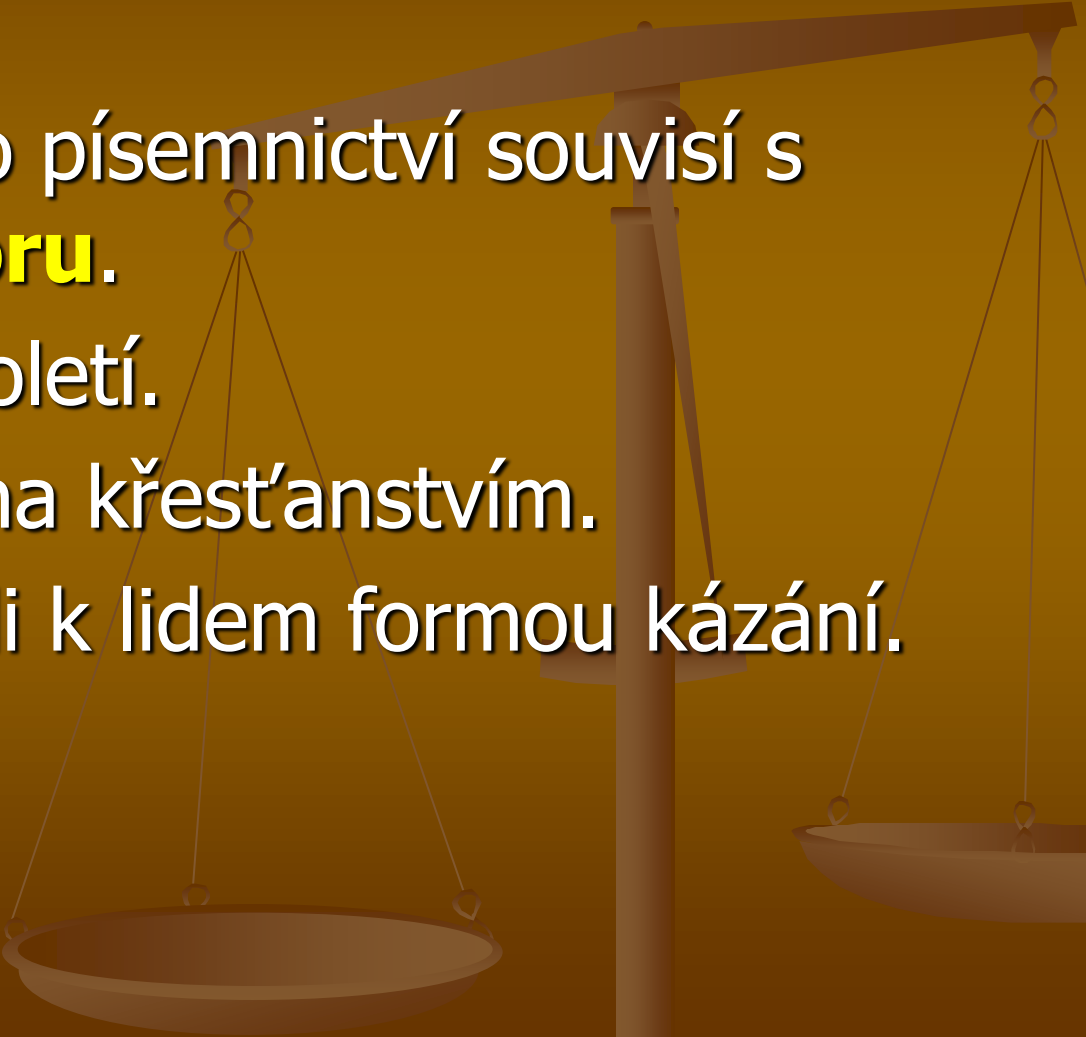
■ STAROSLOVĚNSKÁ LITERATURA

■ LATINSKÁ LITERATURA

■ ČESKÁ LITERATURA

Staroslověnská literatura:

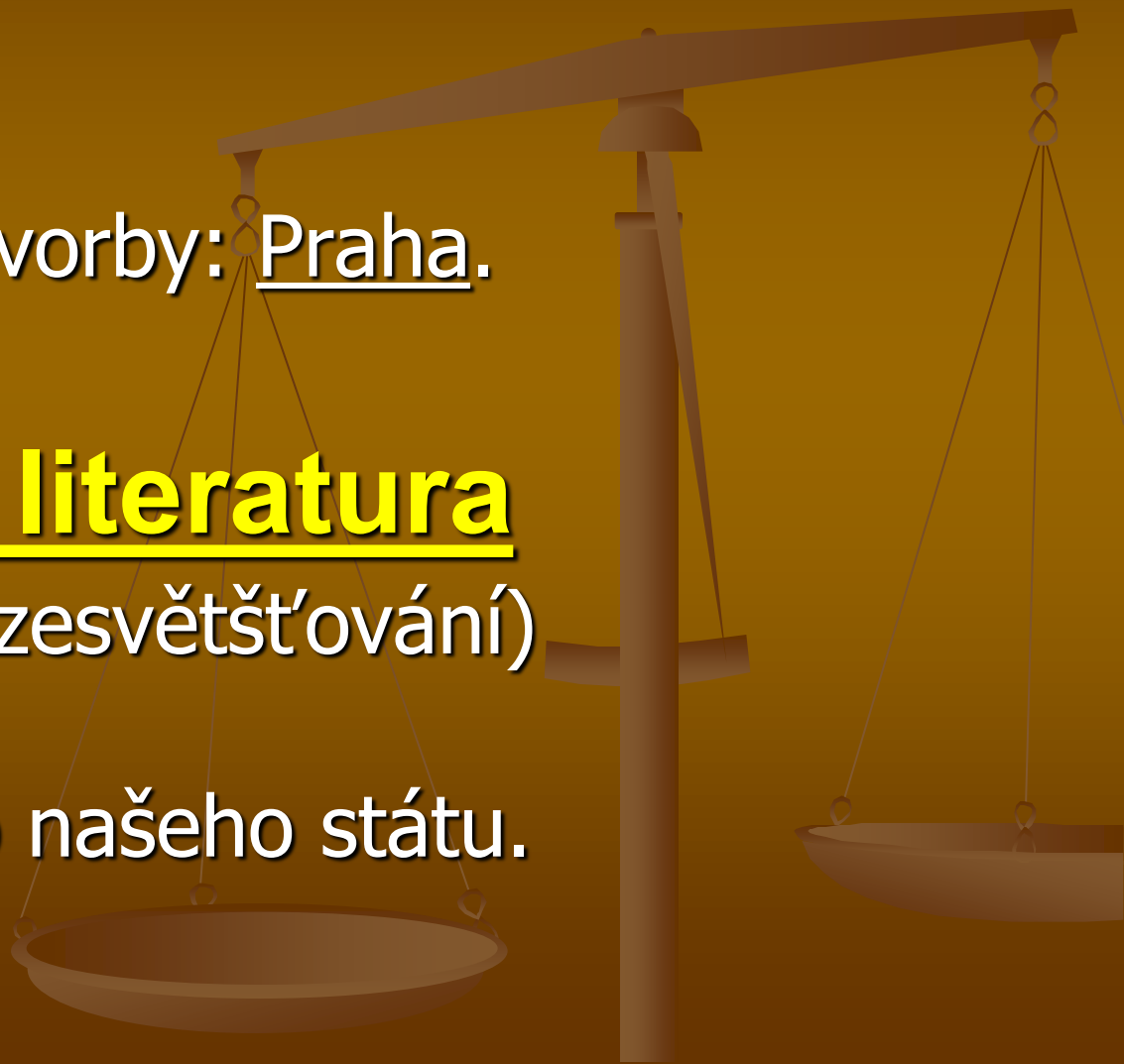
- Počátky českého písemnictví souvisí s rozvojem **folklóru**.
 - Vzniká již v 9.století.
 - Doba ovlivňována křesťanstvím.
 - Kněží se obraceli k lidem formou kázání.
-

Latinská literatura

- Od 10. století.
- Centrem latinské tvorby: Praha.

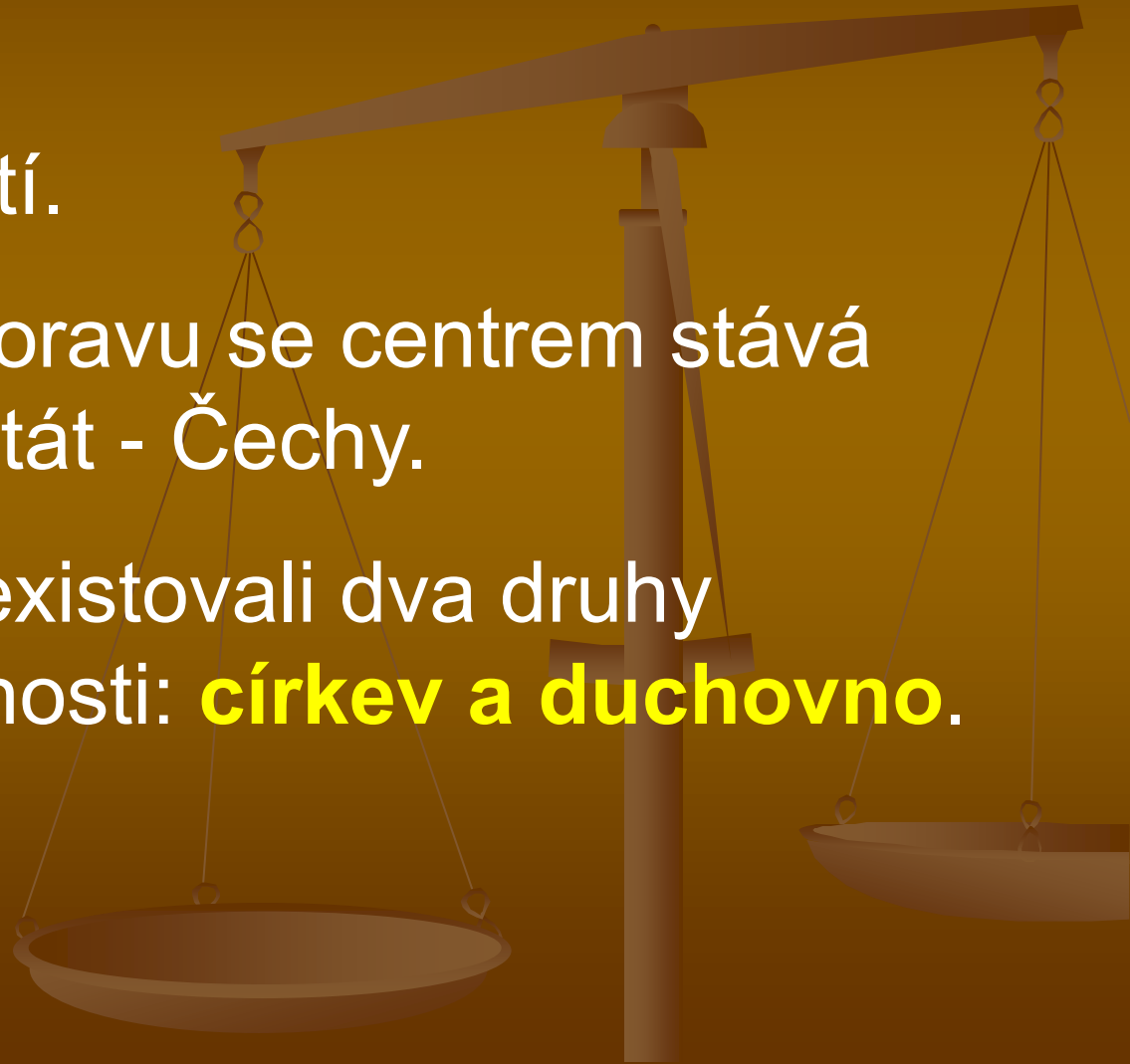
Česká literatura

- Počátky laicizace (zesvětš'ování) literatury.
- Průnik němčiny do našeho státu.

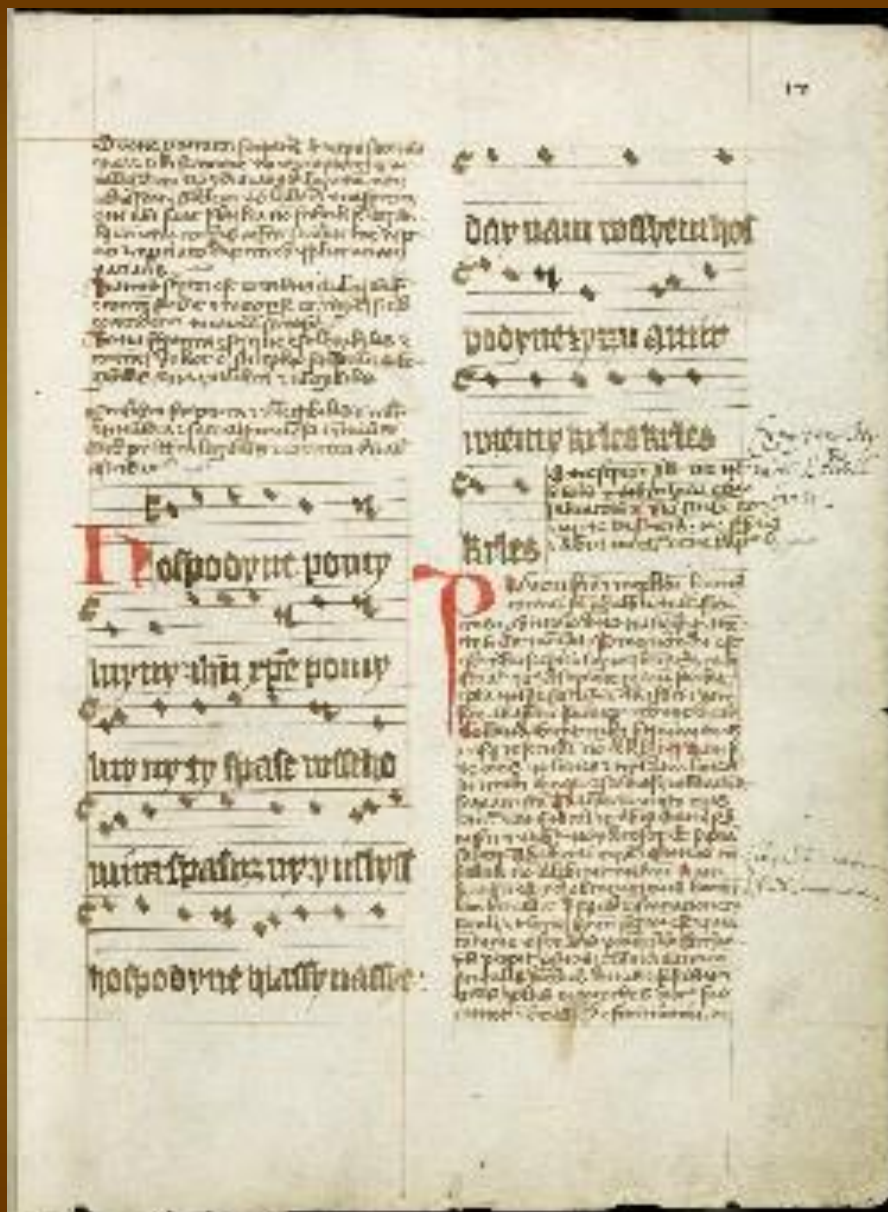
Období zápasu dvou kultur – STAROSLOVĚNSKÉ A LATINSKÉ

- 10. - 11. století.
- Pro Velkou Moravu se centrem stává Přemyslovský stát - Čechy.
- V této době existovali dva druhy nositelů vzdělanosti: **církev a duchovno.**

Vzniká první duchovní
píseň: **Hospodine,
pomiluj ny.**

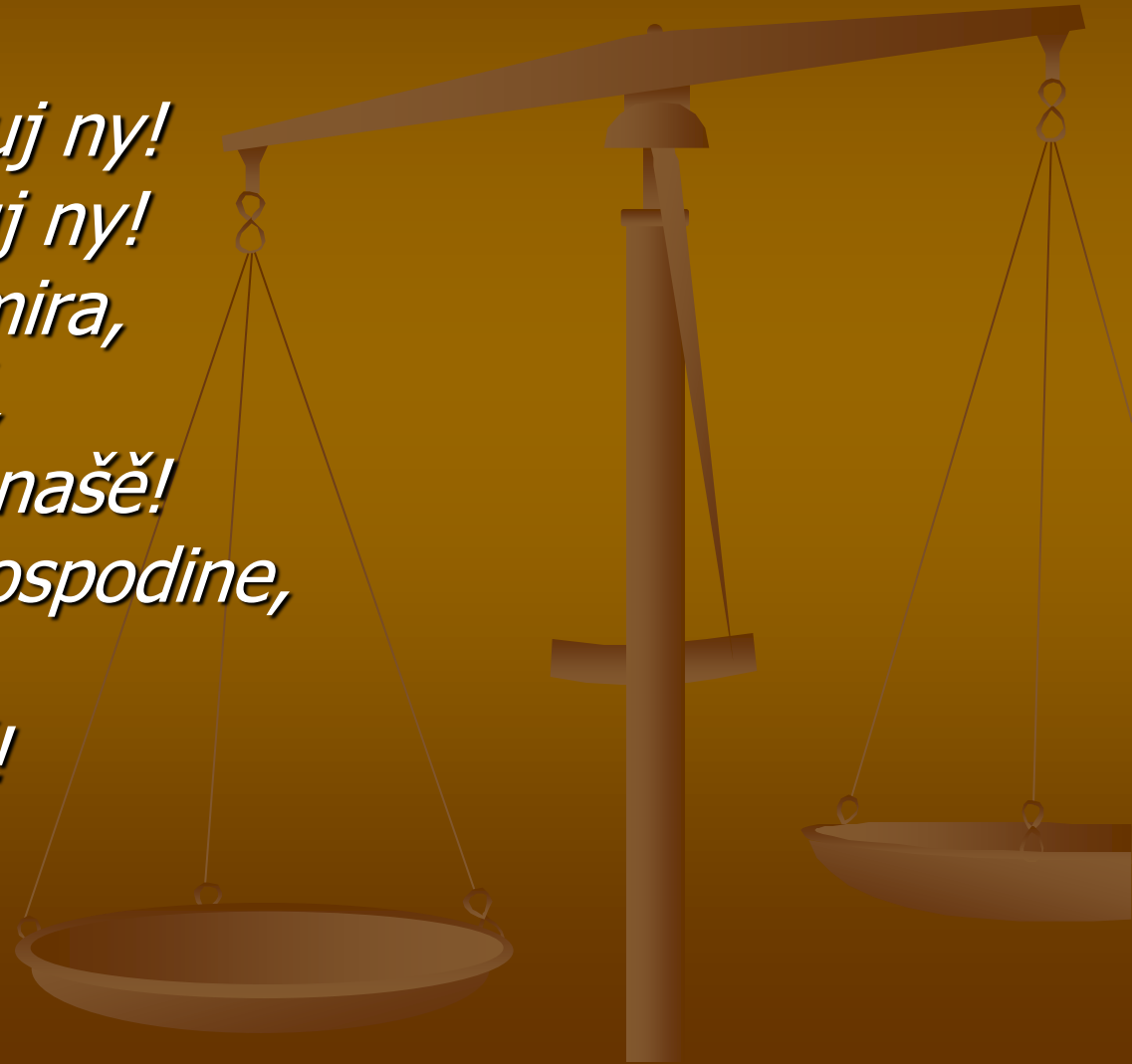
Traktát o písni
Hospodine,
pomiluj ny.

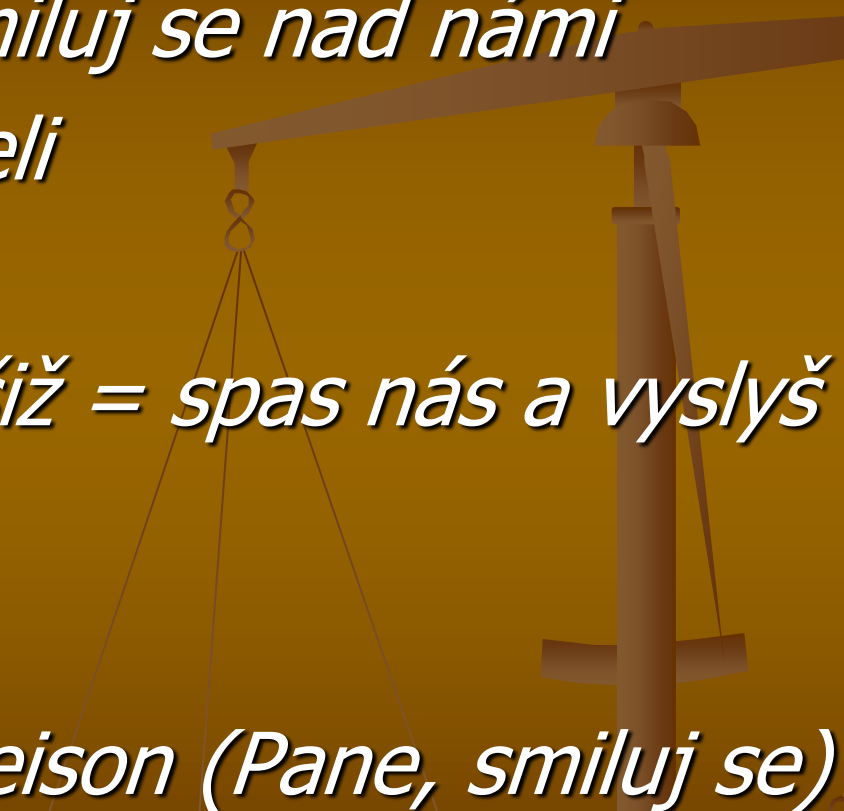
Obr. 1

Úryvek:

■ Staročestina:

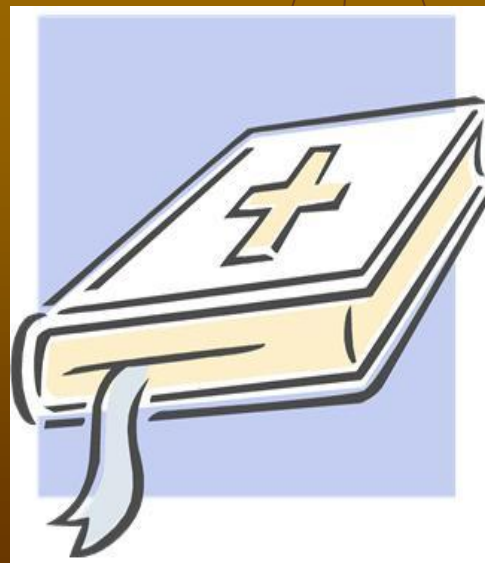
*Hospodine, pomiluj ny!
Jezukriste, pomiluj ny!
Ty, spase všeho mira,
spasiž ny i uslyšiž,
Hospodine, hlasy naše!
Daj nám všem, Hospodine,
žizn a mír v zemi!
Krleš! Krleš! Krleš!*

-
- ⑩ *pomiluj ny = smiluj se nad námi*
 - ⑩ *spase = spasiteli*
 - ⑩ *mira = světa*
 - ⑩ *spasiž ny i uslyšiž = spas nás a vyslyš*
 - ⑩ *žizn = hojnost*
 - ⑩ *mír = pokoj*
 - ⑩ *Krleš = Kyrie eleison (Pane, smiluj se)*

ÚLOHA CÍRKVE:

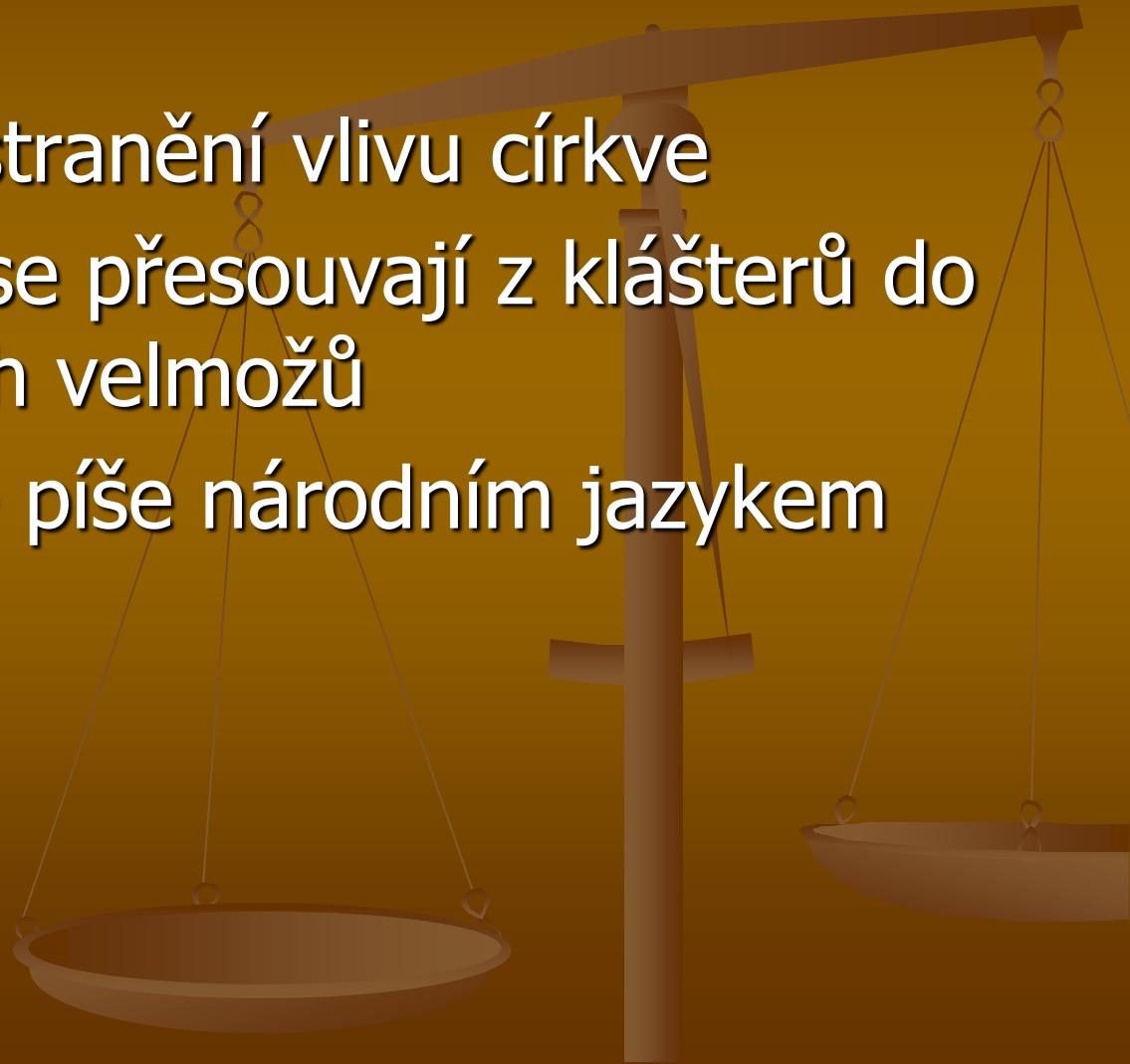
NOSITEL
VZDĚLANOSTI!!!!!!

LAICIZACE A DEMOKRATIZACE LITERATURY

Laicizace:

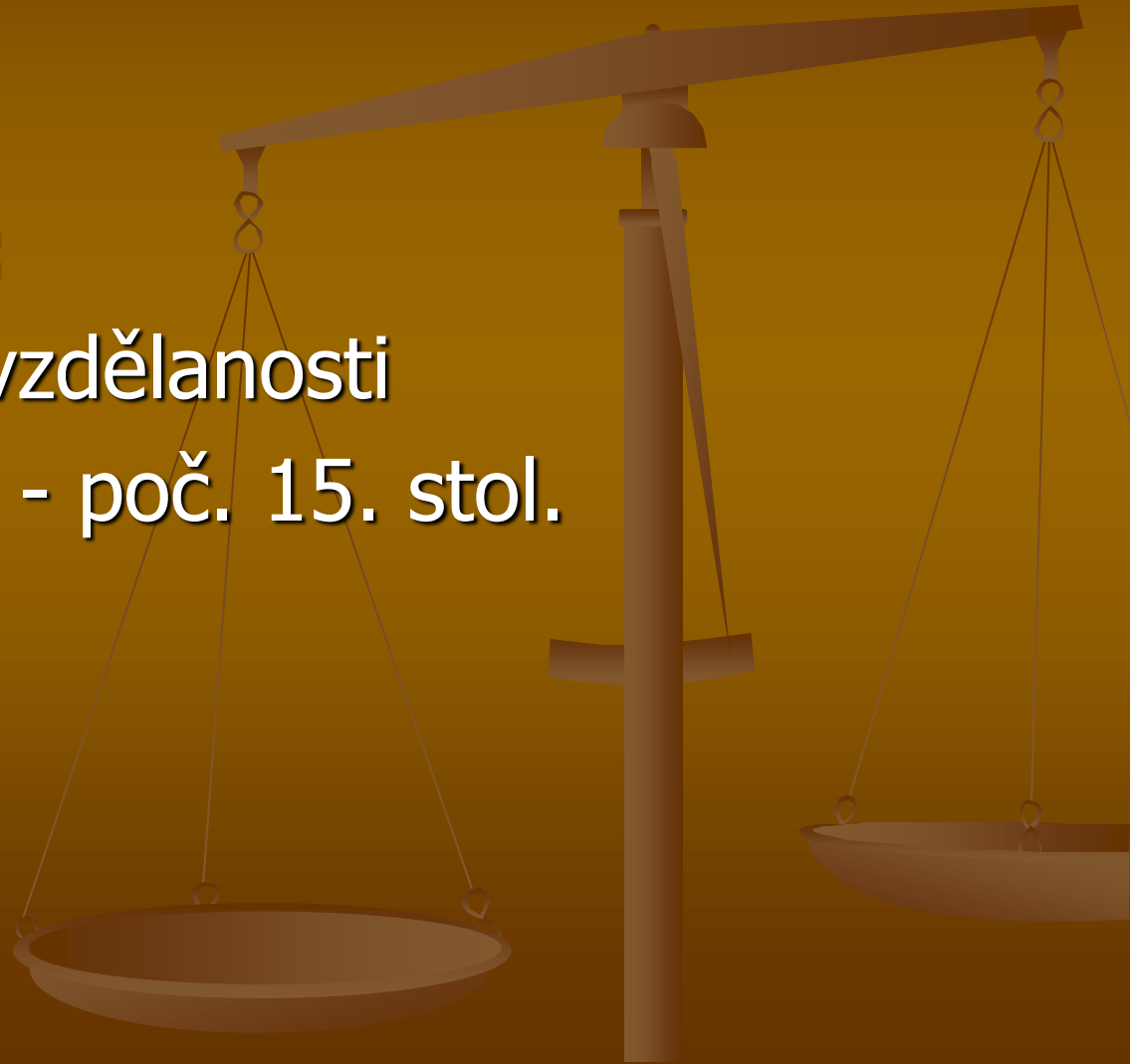
- zesvětštění, odstranění vlivu církve
- kulturní centra se přesouvají z klášterů do dvorů feudálních velmožů
- místo latinou se píše národním jazykem

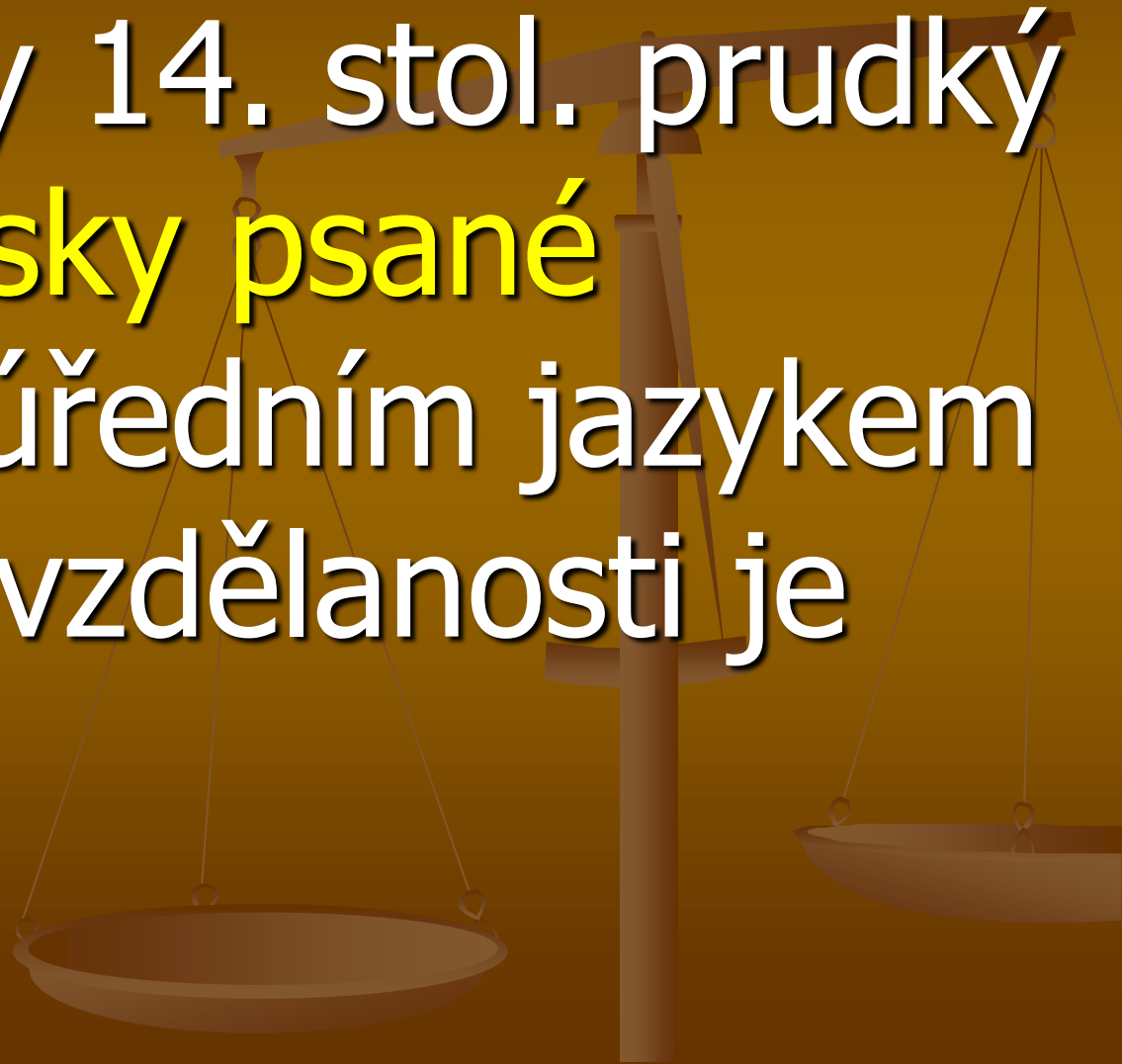
LAICIZACE A DEMOKRATIZACE LITERATURY

Demokratizace:

- = zpřístupnění vzdělanosti
- od pol. 14. stol. - poč. 15. stol.

- od poloviny 14. stol. prudký vzestup česky psané literatury, úředním jazykem a jazykem vzdělanosti je latina

- Jak dělíme českou středověkou literaturu?

Českou středověkou literaturu
dělíme na tři odvětví –

**STAROSLOVĚNSKOU,
LATINSKOU A ČESKOU.**

- S čím souvisí počátky českého písemnictví?

Počátky českého písemnictví
souvisí s **ROZVOJEM**
FOLKLORU.

- Jak se jmenuje první česká duchovní píseň?

První česká duchovní píseň
se jmenuje **HOSPODINE,
POMILUJ NY.**

Zdroje:

- <http://office.microsoft.com>
- Obr. 1: Soubor:Hospodine pomiluj ny Traktat Jana z Holesova.jpg. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 23.8. 2006 [cit. 2011-09-12]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hospodine_pomiluj_ny_Traktat_Jana_z_Holesova.jpg>.
- ARNE, Novák. Stručné dějiny literatury české. Olomouc : R. Promberger, 1946. Dostupné online. Kapitola Stará doba literatury české (Do r. 1409), s. 5-36

